

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Diumenge 20 de Juny de 1897

Núm. 3.298

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes...
a províncies trimestre...
Extranjer y Ultramar...
Antelats, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Júpiter, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Centro vitícola del Vallés

Arboricultors, Viticultors y Propietaris en general

Destrucció completa de tots los Insectes paràsits ó vegetals que perturban lo bon desenrotll de las Vinyas y Arbres fruyters.

SULFURAL.--Patent Joan Jarrijou.

Destrucció radical del Oldium, Black-Rot, Antracnòsis, Piral, Altisa en las vinyas y la Oruga, Negrilla, Cuchs, Polls etc. en las fruyters.

EXIT SEGUR Y GARANTIT.

Demánense los Prospectes que s' envian gratis, a

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL

SUB-DIRECCIÓ

Ponent 61

Mar 46

BARCELONA | VALENCIA

CASA FUNDADA EN 1860

Representant en la provincia de Tarragona: DON PERE FABREGAS.--Tarragona.

SE RETRATA
TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LOS LABORABLES A PE-
TICIO.

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.

OPERA tots
LOS DIUMENGES.

Passaig de Mata, 12,
REUS

dias de despalg. tots los festius

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo regionalisme austriach

Lo Regionalisme, com todas las causas justas, té'l privilegi d'apassionar aixís a sos defensors com a sos enemics, distingintse aquets principalment per la virulencia ab que l'atacan, demostrant d'aquesta manera la poca rahó que ls assisteix. Qui está possehit de la bondat y de la veritat d'una doctrina, filosòfica ó política, la defensa ab serenitat, y sols acut a medis violents quan los adversaris extremen los procediments d'impugnació. Altre cosa fora portar la mènsetut a un punt no racional.

Exemple d'aixó l'está donant actualment l'Imperi de Francisco Joseph, la reposada Austria. En aquest país lo problema s' presenta ab una brevetat y trascendencia que ningú podrà desconèixer. Allí la qüestió de las llengüas no es un accident més ó menos important, es una qüestió fonomenal; los fets aixís ho demostren, y ls partits que s' han encarregat de presentar ab tot son valor y trascendencia l' assumpto son lo nacionalista y l' catòlich, únichs que presentan sas forsas unides en oposició als partits liberal y conservador. Aquets, a falta de rahons que oposar, s' han valgut del escàndol, del esvalot, convertint lo Reichsrath en Hoch de disputas las més virulents, é impossibilitant en absolut la acció del govern.

Los liberals a la moderna per tot arreu son la ma-

teixa gent. Pera implantar sos ideals no han reparat en portar a ferne las més execrables injusticias, donant a tota mena d' infamias lo carácter de lleys d' interès públich. Mentres han disfrutat de la seva obra d' iniquitat, no han deixat may de dir en tots los tons que son programa al posarse en práctica asseguraria la felicitat y l' benestar dels pobres. Y l' fet real y positiu ha sigut presindir del verdader «poble» substituhint la representació d' aquest en la cosa pública, per medi de ficcions. Ara, que ha comensat a desferse l' artificio creat per las escuelas liberals, y al apareixer lo «p ble» reclamant sos drets, los farsants, al vénres descoberts en sas imposturas, cridan, gesticulan y ab violents medis volen deturar la marxa de la rahó y de la justicia.

Véns aquí l' origen dels conflictes ab que s' veu ara l' govern austriach, y ls entrebanchs que destorban la bona marcha de la política del comte de Badeni. Las minorias liberal y moderada de la Cambra no pot soportar, ab paciencia, que l' govern reclami l' concurs dels txechs pera sostenir la política del govern austriach: lo partit alemany no vol que s' fassin més concessions als bohemis, y exigeix ab energia que las llengüas nacionals del imperi no tingan los mateixos drets que te la llengua oficial; volen que las Dietas ó Diputacions regionals se ls privi de sa personalitat deixant de ser verdaderas assembleas políticas y legislativas, tenint tansols un carácter purament administratiu y subjectes al poder central y unitari.

Com se veu, en aquell país lo Regionalisme es una forsa, y com a tal se la combat per sos enemics, ab la energia. Més, al combatre aquell moviment de reivindicació nacionalista s' fa ab formas parlamentarias, més ó menos violentas ó apassionadas, y no com a Espanya ahont las qüestions trascendentes no son res devant de la cogida d' un torero, ó de la qüestió magna de qui ha de sentarse en la taula del Presupuesto.

Sia com vulga. Lo temps s' encarregará de dir qui será l' victoriós en aquesta suprema lloyta iniciada en nostres dias entra aqueixas informes unitarismes, qual cohesió comensa a fer ayguas, y l' loco Regionalisme. Algú ha dit que l' sigle vinent ha de liquidar los grans errors de la centuria que s' acaba, y allavors los «insensats» serán los prudents. Desde quan s' ha vist que una idea bona hagi estat acceptada de primer moment per tothom?

Lo vulgo es tan numerós, y la ignorancia y mala fé tan poderosos encara!

SECCIÓ EXTRANJERA

FRANSA

Lo misteriós llensador de bombas, prossegueix sa sinistra mania ab extranya perseverancia. Se te actualment lo convenciment de que aquest individu no es, com se suposava, un maniàtic inconscient, sino un malifetor d' un género particular que s' dedica a la realissació metòdica d' un plan, qual fi escapa a tota comprensió.

Aquest terrorista acabarà, segurament, per deixarse agafar un dia ó altre, puig no es possible, qualsevolga que sian las precaucions que prengui, que pugui continuar molt temps aquesta serie d' atentats.

Dijous, a la plassa de la Concordia l' enigmàtic artifice feu explotar una màquina de sa fabricació especial, més perfeccionada que las altres dos, y qual explosió produí, y sobre tot, podia produir resultats molt més importants. Sols a la casualitat se deu lo no comptar gran número de víctimas.

La bomba fou, el semblar, llensada a las sis y vint minuts, y quan la plassa de la Concordia era escombrada per un temporal de vent.

Lo soroll de la explosió repercutí a lo llarch del Sena, y ls agents de policia, de servey en lo palau Borbón, lo percebiren ab gran claretat.

Varis guardias municipals que s' havian refugiat en la columnata del ministeri de Marina, se precipitaren vers lo lloch de la explosió, pero desgraciadament foren precedits per varis tranzunts que s' emportaren varis trossos de la màquina explosiva.

No obstant, se reculliren los suficients pera poguerse formar una idea aproximada del aparato colocat per l' amagat artifice que vanament busca la policia fa tant temps.

La informació oberta sobre dit atentat, no havia encara, a última hora, donat cap llum sobre aquest assumpto.

GREGIA

Telégraffian de Atenas que ls articles que publica ta algun temps la «Nea Himer», periódic grec molt important que s' publica a Trieste, son molt comentats en los círculs polítichs d' aquella capital.

La «Nea Himer» aconsella al Rey fer un plebiscit al igual que Napoleó III. a fi de poguer governar durant alguns anys sens lo concurs de la Cambra y sols ab lo dels polítichs importants de tots los partits.

Aquesta idea es molt combatuda per la premsa de Atenas, considerantla com impracticable ó incompatible ab las ideas dels quefes dels partits y ab las del mateix Rey.

Lo «Asty» aboga per la constitució de Consells superiors de Guerra y Marina a fi de sustraure al exercit de la influencia disolvent de las fraccions polítichs.

Tambe guanya terreno de dia en dia la idea de convocar una Assamblea Nacional.

ALEMANIA

La combinació pera la qual se tracta de nomenar vicecanciller imperial a Mr. Miquel, implica la retirada de Mr. de Baeticher vicepresident del ministeri.

Los adversaris de Mr. de Baeticher han lograt al fi obtindre l' retiro d' aquest, fent valdre aprop del Emperador lo modo asaz débil com contestá al discurs de Mr. Richter en lo Reichstag y ls termes en que s' expressá en lo discurs pronunciat en lo banquet de Hamburgo.

La «National Zeitung» fa notar que las modificacions actuals tindrán un carácter provisional, puig que l' reemplaç del canceller ministre de Negocis extrangers está aplassat fins la tardor.

Lo «Muenenchener Allgemeine» diu que no obstant sa capacitat, Mr. Miquel no pot ser canceller per no trobarse suficientment versat en lo assumptos diplomàtics.

La «Gaceta de Voss» manifesta que la impressió general es que Mr. Miquel será cridat a resoldre las dif-

Per real ordre del Ministeri de Foment, publicada en la «Gaceta», se disposa:
 «Lo preu dels bitllets d' entrada als andens da las estacions dels ferro-carrils, á la sortida y arribada dels trens, será 50 céntims de pesseta, y per cada estació regirá un sol preu, que s' establirà, segons sa importancia, dintre del indicat tipo.
 La venda d' aquets bitllets deu ferse ab arreglo á la tarifa que aprobi lo Ministeri de Foment, y 'l producte de la venda, descontant lo tant per cent destinat á reembolsar los gastos del servey, s' invertirá per las Companyas en fins de beneficencia, auxili á las clases obreras necessitadas, ó en un Montepió en favor dels empleats de las empresas.»

SECCIO OFICIAL

Societat Manicomi de Reus

Havent de procedirse á la construcció dels edificis de que ha de constar lo Manicomi, s' invita als que desitjin pendre part en las subastas de tots ó d' alguns dels pabellons, se serveixin presentar las proposicions en la forma que indica 'l plech de condicions económich-facultativas en lo domicili de D. Emili Briansó y Planas desde 'l dia d' avuy 20 del actual fins lo dia 5 de Juliol próxim.
 Los pllassos, pressupostos y plech de condicions estaran de manitest durant dit pllasso, en casa del senyor Arquitecte, D. Pere Cassellas y Tarrats de 8 á 11 del mati.

Reus 20 Juny 1897.—Lo President, Pau Font de Rubinat.

Societat «La Palma»

Se convoca á tots los socis d' aquesta societat á reunió general que tindrà lloch lo diumenge dia 20 del corrent á las 4 de la tarde pera la discussió y aprobació dels Reg'aments que han de regir en la mateixa.
 Reus 18 de Juny de 1897.—P. A. de la J. de G. I.—Lo Secretari.

Registre civil

dels dias 16 y 17 de Juny de 1897.

Naixements

Rosa Buscás Canals, de Eusehi y Magdalena.—Trinitat Martí Llevat, de Francisco y Teresa.—Joan Pi Biscarro, de Salvador y Francisca.—Joseph Queralt Badia, de Anton y Engracia.

Matrimonis

Cap.

Detuncions

Rosa Munsó Panadés, 55 anys, S. Elias, 10.—María Franquet Fonts, 80 anys, Girada, 28.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Silveri.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy aquesta Parroquia celebra la Festa del Sant Corpus ab un Ofici solemne á dos cuarts de deu del metí y á las sis de la tarde la funció del Sagrat Cor, de Jesús y á las set la solemne Professó per los acostumats carrers de la mateixa Parroquia.

Administracio del Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públich en general que s' han posat á la venda las novas estampas litográficas iluminadas de Nostra Senyora de Misericordia y son camarí, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Viuda Puig y Viuda Sanromá. Solas se venen al pren de 2 50 pessetas y ab cristall y merch daurat á 10'50 y 12'50 segons los tamany.

Sant de demá.—Sant Lluís.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 17

Pera San Carlos en un dia, llaut «Teresa», de 39 ts., ab carregament de sal, consignat á don Joan Mallol.

De Barcelona en 6 horas vapor, «Amalia», de 159 ts., ab lastre, consignat als senyors fills de B. López.

Despatxadas

Pera Bilbao y escalas vapor «Anselmo», ab carga general.

Entradas del dia 18

Pera Gette en un dia, vapor «Correo de Cartagena» de 258 ts., ab bocoy buyts, consignat á la senyora Vinda de P. Ferrer y Mary.

De Torredembarra en 2 horas llaut «Enrique» de 34 ts., ab carregament de vi, consignat á don Joan Mallol.

De Torredembarra en 2 horas, llaut «Isabel», de 33 ts., ab carr-gament de vi, consignat á don Joan Mallol.

Despatxadas

Pera Port Vendres ber. gol. «La Paix», ab 70 bocoy de vi de Violet freres.

Pera Barcelona vapor «Correo de Cartagena», ab lastre.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Lo próxim dissapte 26 del corrent debutará la companyia catalana de Romea ab 'l aplaudit drama dels senyors D. Lluís Quer y D. Bonaventura Sanromá

L'HOSTAL DE LA COIXA

Las condicions d' abono y preus s' anunciarán per programa y cartells.

TELEGRAMAS

Madrid 19

«A judici de «El Imparcial» perteneixen integrament al senyor Cánovas las responsabilitats de la situació present de Cuba y de las complicacions que surgir puguin ab los Estats Units.

—Menester es—diu—puntualisar be aixó, pera que en son dia no paguin justos per pecadors, no estant llunyá 'l dia en que las responsabilitats hagin de ser exigidas á quins hagin de satisfacerlas.

La nació ha donat tot lo que se li ha demanat, y no obstant, la situació continua sens resoldre.

Importa, afegeix, abandonar una campanya que obligaría á nous y dolorosos esforços de sanch y or pera obtenir lo bon resultat.

Res costa lo rellevo del general Weyler y aquesta es la «clave».

Lo senyor Cánovas no s' atreueix á rellevarlo, pero la conciencia nacional lo condempará per debilitat en perjudici de la pátria.

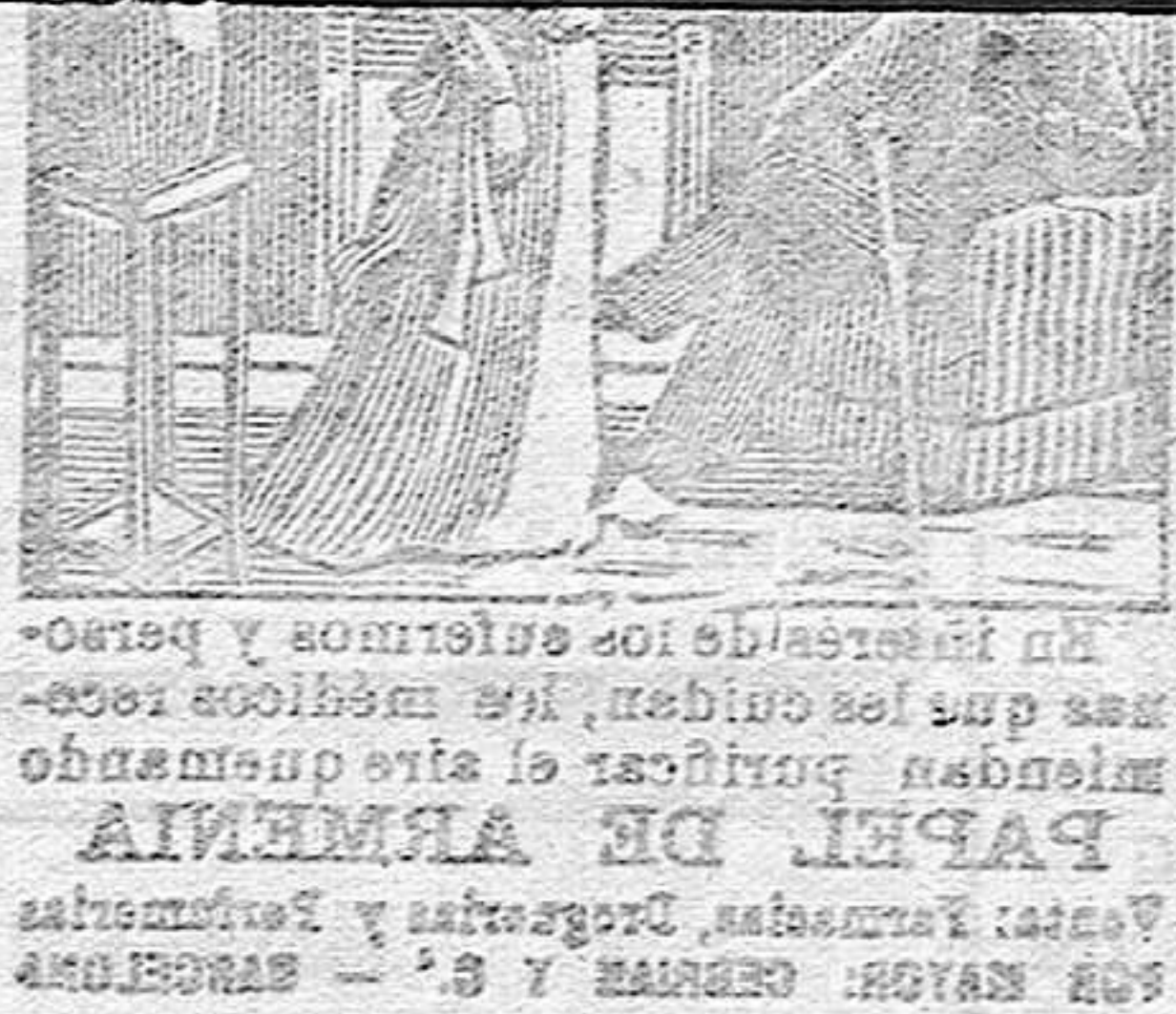
Lo colega publica també una carta firmada per «Un suscriptor», en la cual pregunta aquést al general Beránger si l' acorassat «Cristóbal Colón», construhit á Génova, reuneix las condicions estipuladas en lo contracte respecte al artillat, així com si existeix en lo ministeri del ram un expedient instruhit á consecuencia de la falta de estabilitat del barco.

—Opina «El Liberal» que urgeix sia dita per lo Govern á la nació la veritat de quant á Filipinas succeheix; y referentse a Cuba, acull lo ramor de que problament advertirá 'l Govern al marqués de Tenerife la conveniencia de donar més activitat á las operacions, á fi de fer efectiva la pacificació de las provincias occidentals y conseguir quebrantar la insurrecció en las provincias d' Orient.

«El Liberal» diu que si en los actuals s' acudís á un rlebisit ab vot públich, casi per unanimitat se votaría la solució als conflictes pendants.

Si 'l vot fos secret, afegeix lo colega, la solució sería completament contraria.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

DON JOSEPH MARÍA SIMÓ JÚNCOSA

MORÍ EN REUS LO 18 DEL ACTUAL

Q. E. P. D.

Sa afligida esposa D.ª Francisca Amorós y Compte, fills Eladi, Faustino y Maria Salomé, pares politichs Don Vicens Amorós (y en segonas nupcias D.ª Rosa Suñol), germá y germanas politichs y demés parents al participar á sos amichs y coneguts tan sensible pèrdua los hi notifcan que 'l enterro tindrà lloch avuy diumenge, en la vila de Porrera, pregantoshi se serveixin tenirlo present en sas oracions, per cual favor los hi quedarán altament agrahts.

Reus 20 de Juny de 1897.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12'11 t. mercancias, segunda y tercera.
 15'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona a Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
 9'46 m. (per Vilanova).
 15'8 t. per id.
 7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9'33 m. — 1'04 t. — 3'40 t. — 7'19 y 9'57 nit.

De Mora a Reus

4'21 m. — 8'00 m. — 12'05 t. — 6'04 t. — 7'36 n.

De Reus a Tarragona

8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona a Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

De Reus a Lleyda

8'40 m. — 5'25 t.

De Lleyda a Reus

5'50 m. — 3'50 t.

De Reus a Vimbodi

1'28 t. cotxes de 2.^a y 3.^a.

De Vimbodi a Reus

9'53 m cotxes de 2.^a y 3.^a.

De Tarragona a Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia a Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.
 De Barcelona (per Tarragona), 8'30 m.
 De id. directe, 10'30 t.
 De id. id., 11'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera

(per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.

De Madrid y Zaragoza, 2'30 nit.

De Lleyda y Huesca, 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 27 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5'00 m.

Pera id. a las 2'00 m.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens, 5 m.

Pera id. id. id. (per idem) a las 2'00 t.

Pera Tarragona, directe a las 7'00 n.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas lineas a las 8'00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura a las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucia y Extremadura, que se deposita en los buñsons despues de la sortida del correo de Madrid, se le donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril economic de Reus a Salou

Servey de trens que regira desde l dia 1 de Octubre de 1896:

Sortidas de Reus: 4'10, 9'06 mati; 2'32 y 5'43 tarde.

Sortidas de Salou: 4'56, 10'46 mati; 5'10 tarde y 7 nit.

Las horas se regeizen per lo meridia de Madrid.

La Perla del Cantabrich

SIDRA CHAMPAGNE

ELABORADA PER

MAXIMO MARTINEZ

(S. EN C.)

GIJON (Asturias)

Exportació a tots los paissos

MEDALLA D'OR en la Exposició de Lugo, 1896

Los que desitgin conixer aquesta Casa deuen dirigirse a don Máximo Martinez, a Gijón, qui envia notas de preus y con'esta a las indicacions y preguntas que li fassin los senyors comerciants y particulars.

PURIFIQUE Vd

EL AIRE PAPEL DE ARMENIA

quemando.

El mejor de los DESINFECTANTES

En interés de los enfermos y personas que les cuidan, los médicos recomiendan purificar el aire quemando PAPEL DE ARMENIA

Venta: Farmacias, Droguerías y Perfumerías POR MAYOR: CEBRIAN Y C. — BARCELONA

Establiment de **BANYS DE RIBAS** Establiment de D. T. MONTAGUT

Aguas bicarbonatadas, varietat sulfada de temperatura templada.

Excelents aigües, segons certificats dels més renombrats facultatius pera combatre las malalties del estómach, budells, fetje y aparato biliar, basso, matris, aparato urinari y demés abdomina's.

Clima sumament agradable en istiu y tónich-excitant. Altura sobre'l mar, 810 metros. Servey de fonda inmillorable. Taulas francesa, espanyola, restaurant y especial pera malalts y personas delicadas y tots los tractaments que se serveixin ordenar los respectius facultatius de cada malalt; preus de costum; salons de reunió, ball, periódichs, timbres y llum eléctrica, capella ab missa diaria, correo y telégrafo en lo mateix. Direcció telegráfica, «Bany's Ribas». Hi ha noves cuynas y menjadors independents pera familias que vulguin arreglar-se lo menjar per son compte a 2, 4, 5 y 6 rals per persona y dia. Rebaixas als que estiguin llarga-temporada. Pera més detalls y demandas, Unió, 23, primer, BARCELONA.

Se anuncia a los señores D. Francisco Amorós y Compañía, fillos de don Faustino y Maria Salomé, por políticos don Vicens Amorós y en segons nupcias D. Rosa Suñer, germá y germanas políticas y demés parientes al participar a sus amigos y coneguts tan sensible y coneguda los hi notifican que el enterro tindrà lloch avuy diumenge, en la villa de Porrera, present en sas oracions per cual favor los hi quedarán altamente agraïts.

Reus 20 de Juny de 1897.